

Synpunkter från Charretten angående hamnverksamhet

Den 1-3 juni 2006 genomfördes en s.k. Charrette i Marstrand. Två arbetslag med lokal förankring presenterade varsin vision för Marstrands framtid, efter ett intensivt tankearbete berikat av intressanta föreläsare och spännande debatter.

Dessa visioner var sedan ute på samrådsutställning under sommarmånaderna fram till 31 september. Efter det har synpunkterna och idéerna som kom in från allmänheten sammanställts tillsammans med de två visionerna och arbetet pågår nu kring att sätta ihop det till en Idealbild för Marstrand som skall ligga till grund för planeringen av framtida bostadsområden, verksamhetslokaler etc.

Hamnutvecklings idéerna i projektet Från Stegling Till Segling kommer att ligga med som underlagsmaterial till denna Idealbild.

Charrettegruppernas synpunkter

Här nedan redovisas de delar av Charrettegruppernas förslag som berör projektet Från Stegling Till Segling.

Charrettegrupp 1

Verksamheter

- Underlätta för företagsamhet med bredband, lokaler, information etc.
- Områden: Mjölkekilen och Transformatorområdet.
- Profiler: Båt och hav, turism, hotell – restaurang - konferens, utbildning (seglargymnasium), tankesmedja, konst och kultur.
- Flytt av sjötappen till Fiskehamnen.

Båt och hav

- Mjölkekilen kan bli den nya marinan med vinteruppställning (300-400 platser), ca 200 båtplatser, båtupptagning, regattacentrum.
- Koön: 150 nya båtplatser i Muskeviken/Blekebukten. Korttidsbåtplatser vid Konsum. Gästhamn och fler båtplatser vid Hedvigsholmen. Djuphamnskajen bevaras.

- Marstrandsön: 40 nya gästhamnsplatser och 35 nya båtplatser.
- Klöverön: 20 gästplatser.
- Instön: Båtplatser och bra naturhamnar.

Turism

- Profil: Båt, bad, fiske, kultur och natur.
- Förläng säsongen med temakvällar, temaveckor ex. vinterljuset, julmarknad, hummer, bröllop.
- Båttrafik: Göteborg – Marstrand, Tjörn – Koön, Marstrandsön – Klöverön.
- Ökat samarbete med andra kustkommuner.
- Kappseglingar.
- Utvidga campingen, ex. få ställa husbilar i Mjölkekilen.
- Promenadstråk: kunna gå runt en obruten strandlinje.
- Ta hand om den rika kultur och naturmiljön (fästningen, staden etc.)
- Badplatser – barnens förslag på söder och en bättre badplats på norr, grillplatser, handikappvänligt.
- Dagsturismen är viktig.

Charrettegrupp 2

Perspektiv

- Bostäder
- Båtliv: i vattnet och på land.
- Natur
- Kultur
- Näringsliv
- Trafik
- Service

Klöverön

- Det rörliga friluftslivet
- Kommunikationer ex. färja och gästhamn.

”Evenemangsstaden”

- Hela året
- Naturum
- Kulturrum
- Tanke och designhus
- Ateljéer
- Marknader
- Västkustsamarbete

Utifrån skissen

- Mjölkekilen: Område för marin- och näringsverksamhet och ny småbåtshamn.
- Fiskehamnen: ny sjötapp. Utveckla småbåtshamnen och bevara djuphamnskajen.
- Gästhamn och snabbstopp (max 2h) för båtar vid torget utanför Konsum.
- Utveckla hamnen och kajen på Hedvigsholmen.

Allmänhetens synpunkter

Här nedan redovisas de delar av de synpunkter som kommit in från allmänheten efter Charretten, som berör projektet Från Stegling Till Segling.

- Fastighetsägare på Instön kan tänka sig en utökning av båtplatser vid befintlig brygganläggning vid Instö ränna. I första hand för det lokala behovet, men även ett mindre antal platser för dagsbesökare eller övernattnig.
I anslutning till bryggområdet finns det även möjlighet till att anordna en rastplats längs den framtida kanotleden. Detta förutsätter dock någon form av sop- och bajamaja, ev. en toalettbyggnad gemensam för bryggorna, rastplatsen och den befintliga badplatsen.
- En vägförening på Instön önskar fler bra naturhamnsmöjligheter på Instön för ”båtfolket”.
- Det efterlyses en korttidsparkering för båtar i Marstrand. Idag är det lika svårt och dyrt att ta båten som att ta bilen för att besöka Marstrand. Det känns inte rimligt att trängas med alla de andra gästerna i gästhamnen och betala avgift för ett dygn om man bara skall dit för att handla eller äta på restaurang.

- Skapa fler båtplatser på Instön.
- Djupudden med sitt forna sillsalteri och trankokeri har en bra djuphamn och borde lämpa sig som ett maritimt nav för området. Söder om Djupudden skulle en kaj göra sig bra, vilken skulle vara tillgänglig för allmänheten precis som kajen i Marstrand.
- Både norr om Djupudden och söder om den skulle ett större antal båtplatser kunna anläggas, för såväl tillfälliga besökare som permanenta platser. Dessa båtplatser bör administreras på ett övergripande sätt för 440 30.
- Orter som Marstrand lever mycket p.g.a. seglingen. Begå inte det misstaget att göra Marstrand oattraktivt för seglarna, eftersom segling, oavsett vad fördomarna säger, inte bara är en rikemanssport.
- Det finns ett akut behov av att öka utrymmet för båtverksamheten. Båtupplägning och båtservice kan växa naturligt från Badhålan till Mjölkekilen.
- Cykelväg och småbåtshamn på Koön i bukten nedanför Rutgerson är ett bra förslag. Gör båtplatser för husägare på norra delen av Marstrandsön.
Gör en badvik av strandremsan vid gamla Kallbadhuset för allmänheten, den är lättillgänglig och vacker och ren.
Båtplatser är ett problem och kommer nog alltid att så förbli, för alla vill kanske ha fler båtar i takt med att familjen växer och det är ju inte så konstigt. Kan man göra fler på helt nya ställen så att de som har behov av fler har en nära och andra längre bort? Kan pontonerna på Marstrandsön bli fler eller läggas om så att fler kan få båtplats? Mer samarbete och information till alla vid seglingar och alla andra evenemang, så att vi ändrar på inställningen vi och dom.
- Båtellet kan bli ett seglarnas idrottsplats sommartid och övriga delen av året en utmärkt konferensanläggning. Med sammanhörande vandrarhem.
Seglarsporten har hela tiden varit synnerligen positiv till denna mark och vattenanvändning av området kring Båtellet. Själva Badhusplan används sedan 40 år tillbaka för centerbordsbåtar när det är större seglingar i Marstrand.
Den badplats om finns bakom Båtellet bör flyttas till en större och soligare plats.
Badplatser bör i framtiden utvecklas på södra delen av Marstrandsön, som är klart soligare och mera gästvänlig. Platsen är viktig för utvecklingen av dels ungdomsseglingen, när det gäller träningsläger och dels när det gäller större arrangemang såsom DM; SM; EM och VM.
Båthamn och regattacentrum bör ligga på Marstrandsön, som är den plats seglare vill

ligga på och besökande vill komma och se båtarna på. Det bör dock ordnas en sjösättningsramp vid Rutgersons för framförallt jollebåtar, som skall i sjön där och vidare till Badhusplan vid Båtellet, vid seglarläger och regattor. Denna plats utnyttjas då för parkerande seglare och släpkärror. MSS slip i Muskeviken bör rimligen avvecklas, då det tvingar större bilar med släp att ta sig långt in i samhället vilket är helt onödigt om det planeras rätt i framtiden. Regattahamn för större båtar bör vara på Marstrandsön, bl a på norr i nya hamnen norr om Båtellet.

Gästhamnen bör ligga på ön, det är dit alla vill, med Koön som reserv. Klöverön är för svårtillgänglig, då det är till Marstrandsön man vill med all service.

- Socityshusområdet och Badhusplan är en helt unik plats för mästerskap, bl a för jollar. Under åren har provisoriska sjösättningsmöjligheter lösts från den höga kajkanten. Den nuvarande rampen fungerar tyvärr inte, därför att den är alldeles för brant. Sjösättning har då ofta skett från Båtellets norra gavel. En satsning på att göra detta område mer och lättare tillgängligt skulle säkra förlängningen av mästerskap och en hög seglingsaktivitet under en stor del av året. Då vattnet runt om Marstrand är känt som ett av världens bästa seglingsvatten. Många av seglingsidrottens organisationer har förlagt träningsläger till Marstrand och Båtellet. Detta sker både på tidig vår och sena höstar.

För större grupper av seglare som anländer till Marstrand, med jollar på biltaket eller på släpkärra, är det mycket trångt vid MSS slip i Muskeviken. Avlastnings- och parkeringssituationen för bilar och släpkärror skapar ofta irritation. Efter sjösättningen är ut- och inseglingen besvärlig, därför att det är mycket trångt mellan bryggorna och aktiviteten vid Ringens Varv.

Ett Sjösportcenter i Mjölkekilen är välkommet ur många synvinklar. Området kring Muskeviken skulle då avlastas och sjösättningsförfarandet skulle underlättas.

- Flytta Ringens Varv till ett Marint verksamhetsområde vid Fiskehamnen. Bygg istället bostäder i gammal stil och snygga till hamnen. Fler och bättre badplatser behövs runt hela Marstrand.

Ett förslag till att förlänga säsongen är att arrangera en helg i september varje år då hela hamnen fylls med gamla segelbåtar, stora och små,. Som det såg ut förr i Marstrands hamn. Ge besökarna tillfälle att gå ombord på båtarna, ta en tur ut på vattnet eller äta ombord etc. Varför inte en norskhelg!

- Marstrand är förknippat med båtliv. Detta måste kunna samordnas med naturintressen som att bevara fick- och fågelliv. Badhålan och Fiskehamnen skulle kunna tas i anspråk för småbåtshamn.
- Förläng säsongen genom att anordna poängpromenader på regelbundet tidsschema vår och höst.
- Gör Djuphamnen till en nödhamn för djupgående fartyg. Låt inte hamnen bli som idag en uppställningsplats för stadigvarande båtar.
- För utveckling av verksamheter är det ett område som kommer att få mycket hög prioritet – Mjölkekilen.
Det bör, i framkanten av Mjölkekilen, skapas en kaj vid djupt vatten med upptagnings- och isättningsramp. På det sätt slipper samhället alla framkörning av båtar och man kan bygga en fullskalig marina på området, med båtar uppställda på vintern och bilar på sommaren.
- Många har båt och behov av båtuppläggning vintertid. Innan större förändringar sker vad gäller nylokalisering av varvsverksamhet är det viktigt att värna om de få varv vi har idag.
- Information om båtvevt vid marinor och hamn till båtfolket, ex. att inte lägga till vid badtrappor eller tömma avlopp i badvikar. Låt badstegar vara kvar efter väderlek inte efter datum.

Myndigheternas synpunkter

Här nedan redovisas de delar av Remissorganens synpunkter på Charrettegruppernas förslag, som berör projektet Från Stegling Till Segling.¹

Länsstyrelsen Västra Götalands Län, Samhällsbyggnadsenheten.

[---] ”Inför framställda behov och förslag till lokaliseringlösningar avseende nyttjande av områdets mark- och vattenresurser måste planeringsmässiga övervägande göras och ett infogande av framkomna synpunkter så småningom inarbetas i den samlade kustzonsbilden för området. Föreslagen mark- och vattenanvändning måste vägas mot områdets natur- och

---

¹ Ur *Samrådsredogörelse från Idealbild Marstrand*, Samhällsbyggnad Kungälv kommun, 2006.

kulturvärden på ett sådant sätt att långsiktigt hållbara helhetslösningar kan karaktärisera Marstrandsöns framtid.” [---]

[---] ”Geotekniska frågor har ännu inte redovisats i samrådsmaterialet. Geotekniska förhållanden och förutsättningar måste klarläggas i det fortsatta planarbetet för Marstrand.” [---]

Statens Geotekniska Institut, SGI.

[---] ”Allmänt vill SIG framhålla vikten av att tidigt i plandiskussioner översiktligt värdera de geotekniska förutsättningarna eftersom dessa kan vara viktiga utgångspunkter och ibland styrande vid val av lämplig markanvändning. [...] Ur broschyren framgår vidare att vattenområde kan tänkas bli utfyllt för att skapa framtida verksamhetsområden. Utfyllnad i vattenområden kan vara geotekniska förknippade med såväl sättnings- som stabilitetsproblematik. Andra frågor – utöver de rena geotekniska frågeställningarna – som tidigt bör värderas är effekter av framtida klimatförändringar (havsnivåhöjning) och därmed sammanhängande risker för översvämning.” [---]

Sjöfartsverket, Västkustens sjötrafikområde.

[---] ”- Båt – hamn: etablering av nya båtplatser kräver samråd med Sjöfartsverket.” [---]

[---] ”Sjöfartsverket ser allmänt positivt på initiativet med Charretten och är naturligtvis med som bollplank om de förslag som rör sjöfarten kommer att förverkligas.” [---]

Fiskeriverket, Utredningskontoret Göteborg.

[---] ”Fiskeriverket har uppdaterat de områden som bedöms att vara av riksintresse för yrkesfisket. Där återfinns inte längre det generella riksintresset 0-6 m som hittills varit gällande i vissa län. Grunda områden bör dock fortsättningsvis skyddas från exploatering. Vid Marstrand ligger ett område av riksintresse för yrkesfisket, område 64. Riksintressena för yrkesfisket omfattar fångstplatser, lekområden, uppväxtområden, vandringsstråk och fiskehamnar. I Finfo 2006:1 (Fiskeriverket informerar) återfinns de

uppdaterade riksintressena. Denna kan hämtas från Fiskeriverkets hemsida:
http://www.fiskeriverket.se/publikationer/finfo/pdf/2006/finfo06_1.pdf [---]

Centerpartiet i Kungälv kommun.

”[---] De verksamhetsområden som nu finns, framförallt de med marin anknytning ska finnas kvar. Vad vore Marstrand utan marina verksamheter och **marina verksamheter** utan dikt kontakt med havet? Vi vill bevara verksamhetsområden och finna fler för olika slag av verksamheter passande ett skärgårdssamhälle.[---]”

”[---] Turismnäringen är viktig för Marstrand. Det finns möjligheter till utveckling. Turister är olika och är intresserade av olika saker. Viktigt att utveckla för stora och små evenemang, endagsbesökare och för längre vistelse, för bad, för sport av olika slag, för kulturella och historiska upplevelser både på Klöverön, Koön, Instön och Marstrandsön. Samverkan, mellan näringsidkare och övriga i Charrettens fotspår, kan ge framgång. [---]”

Tekniska kontoret, Kungälv kommun.

”[---] De flesta lösningar som berör hamnområdet uppfattar tk som positiva möjligheter för hamnverksamheten. Det finns dock några frågetecken. Att blanda den enda Djuphamnskajen, som är en framtida möjlighet för orten att ta emot kryssningsfartyg, med badplatser och bostäder direkt på kajen, finner vi mindre lämpligt. Kajen kommer med all säkerhet att ha betydelse för hamnverksamheten och därmed besöksnäringen. De mindre kryssningsfartygen ökar i Skandinavien och det skulle kunna innebära ökad handel på orten. Att ha badande i vattnet och boende intill kajen ställer till problem då dessa gruppers intressen krockar med hamnverksamhetens. Djuphamnskajen är den enda kaj som idag kan användas för bunkring, lossning av avfall från större båtar mm, vilket Sjöfartsverket ställer krav på i hamnens avfallshanteringsplan. Därför värnar tk mycket om att få säkerställa att denna funktion får kvarstå i framtiden.

Gästhamnen befinner sig i nuläget i en situation där behovet av en förändring är trängande. För att klara av nya säkerhetsnormer och ett ständigt ökande gästantal måste åtgärder vidtas tämligen omgående. Bryggorna måste läggas så att det blir ett naturligt flöde i hamnen och så att båtarna förhindras att lägga sig på ett sätt som utgör en säkerhetsrisk.

Utbyggnadsplanerna för fasta båtplatser i Blekebukten och Mjölkekilen ser vi som mycket bra förslag. Behovet av båtplatser är omfattande och en utbyggnad av hamnverksamheten kan öka möjligheten för Marstrand som ”seglarmekka” och maritimt centrum.

Behovet av uppställningsplatser för båtar kommer att öka lavinartat i takt med att de gamla varven som finns idag förlorar de ytor som de arrenderar. Ca 300 båtar kommer att sakna uppställningsplats inom ett par år. Idag fraktas många båtar på väg 168 för att vinterförvaras på annan ort. Detta minskar möjligheten till arbetsplatser i Marstrand och skapar trafik på en väg som redan idag upplevs som hårt belastad och farlig. [---]”

” [---] Marstrand är en av världens mest kända arenor i seglingssammanhang. Det är ett av Sveriges mest kända turistmål. Det är viktigt att trygga allmänhetens tillgång till de unika skatter som finns i Marstrand. Därför bör kommunen ha det övergripande ansvaret för ”arenan” även i framtiden. [---]”